

Verdens religiøse, gudshadende åndsmagt ([Åb.11,1-14](#))

Frank Jacobsen - "Jeg hørte en røst"

I kap. 11,1 ser vi så, hvad det er så bittert at tale for den, som har modtaget evangeliet og bøjet sig under dets uundgåelige konsekvens: det er sandheden om Guds tempel og alter og dem, som tilbeder der. Det er dette, som kan få det til at vånede sig inde i Guds folks hjerter: når der skal tales profetisk (d. v. s.: i overensstemmelse med Guds Ord) - ikke om forgården - ikke om den del af templet, som åbenlyst trædes ned af hedningerne - den skal han bare lade ligge den er priggivet, siger Herren til ham (v. 2). Nej, men når der skal tales i overensstemmelse med Guds Ord om selve det helligste på jorden - når glædesbudskabet, evangeliet, skal måle selve Herrens tempel, ja, gå helt frem til alteret og måle dem, som tilbeder Gud der, da viger hjertet i Guds barn tilbage med frygt - da vælder en bitter smerte op i hans indre, som med glædesbudskabet i sin mund må tale imod dette hellige sted og dets ivrige tilbedere.

Templet og alteret er i Skriften altid et symbol på Guds folk og dets forhold til Herren (se f. eks. [1. Kor. 3,16-17](#) og [10,14-22](#)). Når Gud skulle gøre op med sit folks åndelige tilstand, gjorde han det ofte i den gamle pagt gennem en beskrivelse af forholdene i templet (se f. eks. [Ez. 8 og 9](#)), ligesom han beskriver folkets åndelige genrejsning ved at beskrive et nyt og herligt tempel med nye mål (kap. 40 følgende).

Det, Gud således her åbenbarer sin menighed, er for det første, at ikke alle - selv i den jordiske kirkes inderste og helligste kerne - er kristne efter Guds mål, således som vi så et eksempel derpå i [kap. 3,1](#), hvor Ånden sagde til menigheden: »Du har ord for at leve, men er dog død« Efter menneskemål lød det: »Du er en levende kristen«. Efter Guds mål lød det om nøjagtigt de samme: »Du er død, du er faldet fra, du svarer ikke til en sådan kristens mål, som jeg regner for mit folk«.

Det er sandelig en bitter konsekvens af Herrens glædesbudskab: at just det udelukker nogle af Guds folk, som vore hjerter allermest regner med, mennesker, som tilbeder ved alteret, mennesker, som vore menneskehjerter føler sig draget imod og et med.

Mindre bittert bliver det ikke ved det andet, som Gud åbenbarer her for sin menighed - og det er det, som er hovedsagen: at denne falske, menneskeskabte kristenhed, denne hellige flok, som således tilbeder ved alteret i Helligdommen og ikke deltager i »hedningernes« nedtrædning af forgården, at den dybt i sin ånd er af en og samme ånd som den verden, vi så åbenbaret i [kap. 9,13-21](#), som tilbad sine hænders værk og onde ånder, drev trolddom, myrdede og horede og stjal - ja mere: at denne »hellige« flok dybt i sin ånd er Lammets menigheds allerfarligste og alvorligste modstandere.

Efter at Johannes således har fået påbud om at tale glædesbudskabet og derved måle Helligdommen og alteret og dem, som tilbeder der, ser vi nu, hvad der bestemmer og kendetegner Guds rette menighed. Gud vil måle templet ved at lade to vidner profetere, idet de fremtræder i en ydre skikkelse, som ikke drager menneskeblikke. Læg mærke til det. Nu vil Gud måle med sine mål, og straks fjerner han al ydre skikkelse, som menneskeøjne kan hvile på. Her bliver det helt og holdent et spørgsmål om, hvad menneskehjertet har øre for - hvilken ånd, som har magt til at drage deres hjerter.

Disse to vidner skal profetere (tale Guds Ord) i 1260 dage, hvilket svarer til de 42 måneder i v. 2: den tid hedningerne skal nedtræde den hellige stad. Dette minder mig svært om et ord af Jesus i [Luk. 21,24](#), hvor han siger, at Jerusalem skal nedtrædes af hedninger, indtil hedningernes tider er til ende. Vi kan ikke udelukke, at vi her har en åndelig parallel til disse ord. Meget kunne tyde på det. F. eks. at disse dage skal ende med Dyrets (Antikristens) sejr over den sande menighed (v. 7). Dette svarer nøje til, at hedningernes tider netop ender med, at som evangeliet dengang blev taget fra Israel og lagt i hedningernes hånd, skal det atter tages fra hedningeverdenen og gives tilbage til Israel (jvfr. f. eks.: [2. Tess. 2,3](#): frafald og Antikrist - [Rom. 11,25](#): hedningernes fylde og Israels omvendelse til evangeliet).

Men lad os ikke inklude os på dybsindige spekulationer, som fører os bort fra Åndens tale. Ikke for dybsindige spekulationers skyld følte jeg trang til at pege på denne sammenhæng, fordi ligheden med Jesu ord nu er så slående, men fordi det i nogen måde kan være med til at støtte den forståelse af det følgende, jeg er kommet til.

De to vidner har man gjort sig mange spekulationer om. At ville mene, at der her er tale om to helt bestemte personer, er jeg overbevist om, er forkert. Dels er Åbenbaringen billedtale. Dels føles det helt imod Åbenbaringens princip at nævne andre konkrete personer i historien end Jesus, Lammet, og Satan. Ganske vist nævnes Dyret, som også betegnes som Antikristen, som en person, men vi skal senere se, at Antikrist mere er et embede, som beklædes af flere personer, end en enkelt person. Dertil kommer, at forståelsen af de to vidner i grunden ligger lige for

Der står i v. 4, at de er de to olietræer og de to lysestager, som står for jordens Herres åsyn. I Skriften er disse to billeder ikke til at tage fejl af. Olien er altid i Guds Ord et billede på Helligånden (f. eks. [Es. 61,1](#)), medens Lyset ligeså altid er et billede på Ordet (f. eks. [Salme 119, 105](#) og [Fil. 2,15-16](#)). Vi lægger mærke til endvidere, at de begge er både »olietræ« og »lysestage«, idet de er to olietræer og to lysestager.

Når Guds åbenbaring lader Helligånden og Ordet repræsentere af to vidner, som begge er et billede på både Ånden og Ordet, har det nok sammenhæng med den måde, Herren udsendte sine vidner på, nemlig to og to ([Mrk. 6,7](#)). De bliver således ikke blot et billede på Ånden og Ordet, men på den menighed, som Jesus har udsendt til verden med Ånden og Ordet. At der er to betyder, at vidnet er sandt ([5. Mos. 17,6](#) og [19,15](#) og [2. kap. 13,1](#)).

Altid har disse to, Ånden og Ordet, kendetegnet Guds sande folk til alle tider. Hos profeten Zakarias ([kap. 4,1-14](#)), som v. 4 her henviser til, er disse repræsenteret af præsten Josva og føreren Zerubbabel - vældige karakteristiske titler for henholdsvis Ånden (præstetjenesten) og Ordet (lederen, føreren, fyrsten). I v. 6 hentyder Åbenbaringen til to andre repræsentanter for disse to »vidner«: Elias, som lukkede himlen, så der ikke faldt regn, Åndens ensomme kæmpe, og Moses, som slog vandet i Ægypten, så det blev til blod, og jorden, så den ødelagdes af frøer, pest og græshopper, Ordets mægtige høvding.

Så længe Gud giver disse to vidner at virke, er de en stadig hindring for den magt, som i v. 7 kaldes Dyret fra afgrunden, og som i Åbenbaringen er den magt, som samler den frafaldne, falske kristenhed, Skøgen (kap. 13 og 17), den menighed, som ikke tog imod kærlighed til sandheden, og som derfor overgives til denne forførende åndsmagt ([2. Tess. 2,10-11](#)). Samme sted i 2. Tess. 2 hører vi forøvrigt på samme måde, at der er noget, som holder igen, så Antikristen ikke kan fremstå i sin fulde magt (v. 6-7). Her ser vi, hvad det er, som »holder igen«, nemlig Åndens og Ordets stadige virke. I den tid, som er symboliseret ved 1260 dage - svarende til 42 mdr. - skal Åndens og Ordets menigheds vidnesbyrd have en sådan magt i verden, at den skal være i stand til at fortære alle sine fjender (v. 5), overvinde al modsigelse, og afvise al lære, som strider imod Ånden og Ordet fra Gud.

Men, at den falske kristenhed og verden ikke i hjertet er blevet underlagt disse vidner i troens lydighed, derom vidner v. 10, hvor der står, at vidnerne var en plage for dem, der bor på jorden. Selvom den falske kristenhed og verden altså i dette tidsrum ikke kan frigøre sig for Herrens to vidner, men må bøje sig under dem, så hader de dem i virkeligheden og længes imod den dag, da disse to vidners mund er lukket. Dette bekræftes af udviklingen:

I v. 7 hører vi, at disse vidners tid er forbi. Deres autoritet i verden ophører - ingen tager længere nogen notits af, hvad Ånden og Ordet taler - de er døde for verden - og da kan den falske kirke, Dyret fra afgrunden, for alvor få magt. Nu kan den kirke, som verden er en ånd med, trænge sig frem og besejre Åndens og Ordets menighed, som fastholder Guds Ord og vidnesbyrdet om Kristus, det vi finder i glædesbudskabet, evangeliet. Ikke verden bliver Guds menigheds banemand, men den falske kristenhed, Dyret.

Dette udtrykkes i v. 8 i billedet af, at de ligger lig i »den store stad«, som i Åbenbaringen er et af

navnene på Antikristens sæde. I kap 17,5 møder vi det hyppigst brugte navn på denne stad: »Babylon«, som jo fra den gamle pagts bøger dels var symbolet for et gudsbespotteligt fællesskab ([1. Mos. 11,1-9](#)), dels var et symbol for Guds folks overmodige fjender ([es. 47, 1-11](#)). Her møder os andre symbolske navne: Sodoma, symbolet for det djævelske fordærv, Ægypten, symbolet for det ubodfærdige og forhærdede, og »der, hvor også deres Herre blev korsfæstet«, Jerusalem, symbolet for den falske menighed i modsætning til BRUDEN, det Jerusalem som er oventil (21,2 jvfr. [Gal. 4,26](#)). Det sande, geografiske navn er alle fortolkere enige om, er Rom.

Når disse to vidner er døde, vil verden føle, at frihedens time er slået. Borte er den menigheds magt, som i skikkelse var at se til som vidner i sæk (v. 3). I stedet er kommet en kirke uden Guds Ånd og Guds Ord, men hvis skikkelse og fremtræden for verden er purpur, guld og ædelstene (17,4) - en kristenhed i overensstemmelse med den økonomiske velfærd (jvfr. 18,11-12). Dette vil blive en kirke, som verden vil følge undrende efter og tilbede (kap. 13,3 og 8).

Dette er den bitre kendsgerning, som evangeliet altid vil åbenbare for den, som står på menighedens grundvold og med hele sin ånd fordøjer glædesbudskabet, Guds hemmelige råd til verdens frelse. Vi kan blot tænke på mænd som Paulus og Luther, som helt ud fordøjede dette glædesbudskab, og som netop i det lys oplevede det, som altid er så bittert for vort kød at erkende, at der fandtes falske brødre i menighedens midte, som menigheden måtte stride imod og udelukke sig fra. Men her i Åbenbaringen er det ikke mere blot falske brødre, det er en falsk kristenhed, en skøgemenighed, som dominerer blandt alle de folkeskag, som før hørte Guds vidners profetiske tale.

Venner, jeg føler, der er brug for disse syner i dag. Rundt omkring os ligger Guds Ånd og Ord lig iblandt os. Hellere vil man verdens venskab end søge disse vidners samfund. Død er mange kristnes længsel efter Åndens tale om det himmelske. »Lad os høre om vore daglige problemer,« siger man, og mener dermed - ikke syndens daglige problem, men de økonomiske, de pædagogiske, de sociale, de moralske, de tidsmæssige problemer. Død er mange kristnes tillid til Skriften. I stedet er vakt en vældig interesse for den teologi, som slår Ordet ihjel. Der er jo ligefrem noget talende i, at et forlag som Politikens Forlag, som altid har været radikalt og gudsfjendsk, har fundet på at udgive et værk som »Bibelen i kulturhistorisk belysning«, skrevet af den slags teologiske professorer, som rokker den dybe tillid til Skriften. Med skarpt blik har de set, at bedre redskab kan de ikke finde, for at nå det mål: at slå Ordet ihjel og fri verden for den byrde, den levede under, så længe Ordet endnu bare i nogen måde var autoritet for den.

Igennem århundreder har Herrens to vidner været en autoritet i vort folk og præget vort folks tankegang og levevis. I dag er den »frihedens« time slået, som Johannes her ser i sit syn. Og i dag er gammel kristentro både »sektærisk« og »utidssvarende« i den del af kristenheden, som i dag er verdens ven og kirke.

Men i denne åbenbaring får vi også at se - og vi skal se mere af det senere - at disse kræfters styrke i verden altid tilkendegiver, at der ikke er langt til deres endelige nederlag. Vi ser det igen f. eks. i 12, 12: at deres magt i verden afslører deres dybe, åndelige afmagt - at de raser og sejrer, fordi det er ved at være forbi for dem. Det er altid deres sidste tid, når deres kraft er størst i den ydre verden.

Sådan også her: Efter 3 dages forløb genrejser Gud sine vidner - ikke for at de atter skal vidne på jorden og virke til menneskers frelse, men for at Åndens og Ordets menighed for alles øjne skal blive borttrykket til Herren og efterlade en fordømt og bedraget slægt til Guds vrede (v. 13).

Nogle har af de sidste ord læst, at mennesker omvender sig. Vi husker imidlertid, hvad vi allerede så i kap. 5,13, at også de fordømte skal give Gud ære på dommens sidste, store dag. Derfor ser vi også, at de giver himlens Gud ære ud af forfærdede hjerter. Det er en rædsel hos dem, som ærer den levende Gud, da de står i den store fortabte skare og ser Åndens og Ordets foragtede menighed stige op til himlen i skyen, medens dommens bulder og mørke lægger sig omkring dem selv.

Nu kunne det måske siges, at synet i v. 13 synes at være for »ringe« til at være et syn af dommens sidste, store dag, idet der bare nævnes 1/10 af staden, som styrter sammen, og »kun« 7000 mennesker, som dræbes, medens »de andre« jo bliver tilbage.

At løse problemet ved at gøre »brudens borttrykkelse« til en anden begivenhed end den store domsdag, kan jeg ikke, eftersom jeg finder, det strider mod Skriftens klare steder, som aldrig gør en sådan adskillelse mellem »Borttrykkelsen« og »Dommen«.

Nærmest den rigtige forståelse tror jeg, vi kommer, når vi for det første husker Åbenbaringens princip, at dommen altid åbenbarer dommen over det, som i det pågældende syn er Guds riges fjende, hvilket i dette syn jo vil sige: de to vidners fjende, nemlig byen, hvori deres lig lå (v. 8). Medens vi i synet har set, hvordan denne by, som står som symbolet på den falske kristenhed, var en plage og bitterhed for Guds sande børn - ja, betød Guds Ånds og Ords undergang i verden, så ser vi nu den store afslutning på deres skæbne: at medens Bruden løftes op til Herren, omstyrtes skøgen i dommen.

At ødelæggelsen ikke synes total, som vi dog ved den er ved dommen, beror alene på - ikke, at den ikke er total - men, at Johannes ser dens dom, og i synet dels ikke kan overse mere end, at 1/10 bliver ødelagt - så overvældende er dommen nemlig - men dels også, at hans blik i dette korte nu bliver optaget af de fortabtes forfærdelse og ophøjelse af den Gud hvis Ånd og Ord de havde været med til at dræbe, medens de havde magt på jorden.

Afgørende er dog: at menigheden i dette syn ser, at ikke bare verden er dens modstander, men i langt højere grad også den falske kristenhed, som i det ydre deltager i tilbedelsen ved alteret i Guds Helligdoms centrum, og at den over for denne falske kristenhed kun har en modstandskraft: at sluge den bog, hvori Gud har skrevet glædesbudskabet til sine tjenere.

Det er NU, denne falske kristenhed og kirke er. Det er NU, det også gælder din sejr, om du vil modtage det glædesbudskab, som i sin konsekvens er bittert for din mave. Det er NU, den store adskillelse sker, du ser i v. 12-13. Ven, hører du, hvad Ånden siger til menigheden? Eller er Ånden og Ordet allerede døde i dit liv?

(Uddrag - "Menighed og verden (kap.9-11)" fra "Jeg hørte en røst - Bibelforedrag over Johannes Åbenbaring" af Frank Jacobsen - Frimodts Forlag 1973
- gengivet med forfatterens tilladelse og efter aftale med initiativtageren til genudgivelsen Shafan 01-02-12)

PS - Bogen er genudgivet på [Nyt Livs Forlag](#) - [Se anmeldelse og information her](#)